

Podle Polska nemá rozšiřování těžby v hnědouhelném dole Turów vliv na české území. Liberecký kraj se proti tomu odvolá

29. 01. 2020 00:00

Regionální ředitelství ochrany životního prostředí ve Wroclawi vydalo 21. ledna 2020 souhlasné rozhodnutí v procesu posuzování vlivů záměrů na životní prostředí (tzv. proces EIA) k prodloužení těžby v dole Turów na dalších 24 let, tedy do roku 2044. Rozhodnutí je kladné i přes oficiálně vyjádřený nesouhlas České republiky, která dlouhodobě kritizuje závažné projevy dopadů těžby na české území a tamní obyvatele. Liberecký kraj, jenž se záměrem ve svých připomínkách také ostře nesouhlasil, požaduje záruky a kompenzace za případné škody, které rozšíření těžby v dole způsobí na Frýdlantsku a Hrádecku. Vedle požadavků na dodržování limitů hlučnosti a prašnosti či sledování pohybu podloží, požaduje kraj zejména náhrady v případě ztráty vodních zdrojů na vlastním území.

Polská strana po mezistátních konzultacích vydala souhlasné stanovisko, nicméně do něj nezpracovala připomínky české strany a vydala environmentální rozhodnutí, které záměru co do jeho vlivu na životní prostředí dalo zelenou. Liberecký kraj ve spolupráci s právníkou společností Frank Bold Advokáti zjistil tuto skutečnost vlastní činností a o vydání rozhodnutí okamžitě informoval Ministerstvo životního prostředí ČR (MŽP ČR), které bylo následně Polskem oficiální cestou vyrozuměno až několik dní po vydání rozhodnutí. Dokumentace, která byla MŽP ČR se zpožděním poskytnuta, je pouze v polském jazyce. Zároveň bylo rozhodnutí o rozsahu 170 stránek vydáno pouze několik hodin poté, co v Německu skončila lhůta pro podávání připomínek.

„To jen ilustruje celý přístup polského partnera k tomuto řízení. Rozhodnutí o okamžité vykonatelnosti je další ukázkou toho, jak k celému problému přistupují ty orgány, které by v Polsku měly chránit životní prostředí. Naše připomínky a oficiální nesouhlas České republiky prakticky nevzali v potaz a německé připomínky s ohledem na ten časový rozestup zřejmě ani neviděli. My se ale budeme i nadále bránit všemi dostupnými prostředky. Chceme získat garance, že vliv pokračující těžby nebude mít dramatický dopad na obyvatele a životní prostředí na české straně. Také požadujeme kompenzace, které umožní vybudovat náhradní zdroje vody. Není možné čekat do poslední chvíle a doufat, že žádné negativní změny v okolí dolu nenastanou. Proto se proti rozhodnutí

určitě odvoláme. Zároveň věříme, že do celého řízení vstoupí aktivně Evropská komise,“ objasnil hejtman Libereckého kraje Martin Půta.

Liberecký kraj se přihlásil jako účastník polského řízení EIA, a proto se může proti rozhodnutí odvolat. V tuto chvíli obsah rozhodnutí analyzuje. Rozhodnutí EIA však bylo vydáno s doložkou přímé vykonatelnosti, a tudíž je pravomocné bez ohledu na podaná odvolání. Polsku tak nyní ve vydání samotného báňského rozhodnutí o prodloužení těžby, jehož je kladné rozhodnutí EIA podmínkou, nic nebrání. Jak dále dodává Frank Bold Advokáti: „Státy by měly hledat řešení této situace společně. To se však v tuto chvíli neděje a Polsko postupuje zcela jednostranně. Postavení České republiky je však s ohledem na veškeré vady procesu silné a je nezbytné, aby Česká republika po Polsku požadovala přerušování řízení do té doby, než budou nezákonnosti odstraněny a státy dojdou ke konsensu.“

Liberecký kraj žádá ministerstvo životního prostředí, aby i nadále po Polsku žádalo úpravu záměru tak, aby neměl negativní vliv na Českou republiku a její občany a požadovalo související záruky a kompenzace.

„Vláda musí dát Polsku i Evropské unii jasně najevo, že proti tomuto jednostrannému postupu, který porušuje unijní i mezinárodní právo, ostře protestuje a že na požadavcích uvedených v negativním stanovisku stále trvá. Samozřejmě, že nás velmi trápí otázka kompenzací nebo zajištění náhradního zásobování pitnou vodou a vítám všechny kroky ministerstva, které posílí monitorovací sítě měřící hluchost a prašnost v okolí nejbližších českých obcí. To je totiž jediný možný způsob, jak můžeme v budoucnosti dokladovat skutečnost a srovnat ji s výsledky polského vlivu záměru na životní prostředí. Nyní je před námi otázka výstavby náhradních vodovodů v nejbližším okolí dolu. Projektové dokumentace by měly být připraveny v letošním roce a v nejvíce ohrožených místech je musíme co nejdříve začít stavět. V tomto případě čekáváme finanční pomoc české vlády. I to jsem dnes také osobně tlumočil panu ministru Brabcovi na krátké schůzce,“ dodal hejtman Půta.